

Franciszek Rakowski: Czy możliwe jest zbawienie w metawersie?

„Kto nie zna geometrii, niech tu nie wchodzi” głosił napis nad bramą Akademii Platońskiej. I faktycznie istnienie przestrzeni oraz to że w niej funkcjonujemy bardzo głęboko określa naszą ludzką tożsamość – pisze dr Franciszek Rakowski w „Teologii Politycznej Co Tydzień”: „Metawersum i doświadczanie nowej (nie)rzeczywistości”.

Idea metawersu towarzyszy nam już od ładnych kilku dekad. Ostatnio jednak popularność tematu wzrasta, a dzieje się to między innymi poprzez działania marketingowe dużych firm z rynku usług cyfrowych. Zapowiedzi szybko zbliżającej się rewolucji pełno-zmysłowej rzeczywistości wirtualnej są trochę przedwcześnie, i sporo jeszcze czasu minie zanim osiągnięty odpowiedni do jej wywołania poziom gotowości technologicznej. Warto jednak zastanowić się jakie konsekwencje w naszym doświadczeniu świata i w konsekwencji naszym myśleniu może przynieść powszechna obecność metawersu.

Metawers, czyli meta - uniwersum, jest rzeczywistością która może być zaprezentowana naszym zmysłom tak abyśmy mieli mocne poczucie istnienia w niej w sposób zupełny i nieodróżnialny od zwykłej rzeczywistości. Wykorzystywana jest do tego technologia oddziałująca na nasze podstawowe i najbardziej informatywne zmysły: okulary wirtualnej rzeczywistości i inteligentne systemy audio. A człowiek, jak wiadomo, dosyć szybko adaptuje narzędzia które umożliwiają mu

rozszerzenie aparatu poznawczego (jesteśmy cyborgami z urodzenia) i dopełnia niepełne informacje generowane przez niedoskonałe projektory modelem rzeczywistości na bieżąco tworzonym przez umysł.

Założmy zatem, że stało się. Światy wirtualne, metawersy, istnieją równie powszechnie jak obecnie portale społecznościowe, a znaczna część naszego życia, a w szczególności naszych relacji przeniosła się do światów wyobrażonych i skonstruowanych przez samego człowieka. Będą to różne światy: światy łagodne, pełne pokoju i piękna, światy uporządkowane skatalogowane i techniczne ścisłe, ale także i światy mroczne pełne niepokoju i grozy. Będą one miały na pewno jedną wspólną cechę: nie będą fizyczne i rzeczywiste.

Logos

A jednak Pan Bóg, w swoim zamyśle stworzenia, postanowił umieścić człowieka właśnie w takim fizycznym, zanurzone w czasie i przestrzeni realnym świecie. Ciekawe jest to, że świat ten w najdrobniejszym szczególe wypełnia prawa logiki, jest zupełnie racjonalny. Można zatem powiedzieć, że życie w świecie rządzone przez ścisłe i niezmiennie prawa uczy nas racjonalności w myśleniu. Stanowi to swoiste przygotowanie do Objawienia, a może nawet proto-objawienie Logosu. Bóg przynajmniej, taki jaki jest objawiany w chrześcijaństwie nie mógł by opowiedzieć o sobie bez języka racjonalności. Zbyt często, i w zbyt fundamentalnych momentach używane są takie pojęcia jak prawda czy konsekwencja (wierność), aby wyrazić to jaki Pan Bóg jest. A pełnia czasów — czyli chwila w której Bóg przyszedł na ziemię jako Człowiek, zbiegła się w czasie z

kładzeniem podwalin pod racjonalne rozumienie świata, czyli z narodzinami filozofii greckiej. Światy metawersu, mogą być opracowane, tak aby funkcjonowały w zupełnym oderwaniu od praw logiki. Nie muszą one wypełniać kanonu praw przyrody, mogą okazywać się chimeryczne i a zjawiska w nich przypadkowe. W metawersie nie każde jabłko upuszczone z pewnej wysokości zacznie spadać w dół.

Przestrzeń

„Kto nie zna geometrii, niech tu nie wchodzi” głosił napis nad bramą Akademii Platońskiej. I faktycznie istnienie przestrzeni oraz to że w niej funkcjonujemy bardzo głęboko określa naszą ludzką tożsamość. Przestrzeń fizyczna, w skali naszego planetarnego otoczenia, jest dosyć jednorodna. Przestrzeń naszego przeżywania jednorodna już nie jest, są w niej miejsca zwykłe, powszednie i są miejsca święte. Jednak droga którą przebywamy pomiędzy nimi, leży w przestrzeni fizycznej, jej przebycie musi zabrać czas w którym dokonuje się często to co najważniejsze. Życie Chrystusa było drogą do Jerozolimy, a my zdążamy do Niebieskiego Jeruzalem.

Relacja

Relacja stoi w centrum koncepcji metawersu - jest to wszak kolejny etap rozwoju mediów społecznościowych, które utrzymują użytkowników poprzez nawiązywanie i rozwijanie relacji. Metawers ma służyć relacyjności. Poza czasem, przestrzenią, logiką i wszystkimi innymi więzami które świat doczesny nam narzuca. I można zatem

uznać, że skoro zbawienie jest relacją, jest odnowieniem i pełnią relacji z Bogiem, to właśnie bycie w metawersie najlepiej i najszybciej nas do niej doprowadzi. Czy rzeczywiście?

Franciszek Rakowski

—

Dr inż. Franciszek Rakowski - adiunkt w ICM UW, ekspert ds. analizy danych i sztucznej inteligencji w instytucjach publicznych (Centrum Analiz Strategicznych KPRM, Ministerstwo Zdrowia oraz sektorze prywatnym (ICSec SA)

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego